

Oslo, 15. september 2020

Til Samferdselsdepartementet

Forslag til endring i havne- og farvannsloven om håndheving av fartsovertredelser mv. - høringsuttalelse

Vi viser til høringsbrev av 25.8.2020 angående høring av forslag til ending av havne- og farvannsloven om håndheving av fartsovertredelser mv. (deres ref. 20/1856).

Norsk Friluftsliv representerer de 18 største frivillige friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen rundt 950.000 medlemskap og rundt 5.000 lokale lag og foreninger. En av hovedoppgavene for Norsk Friluftsliv er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder lover og regler som påvirker mulighetene til å drive friluftsliv.

I denne høringen er det tatt opp flere forslag til endringer i havne- og farvannsloven. Her vil vi kun ta opp forslaget til endringer i § 51 om straff i forbindelse med fartsovertredelser.

Bakgrunn

Ny havne- og farvannslov trådet i kraft 1.1.2020. Departementet kan etter den nye loven (§ 50) ilegge overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer enkeltvedtak eller forskrift med hjemmel i nærmere angitte bestemmelser. Dette gjelder blant annet fartsovertredelser etter § 7 og 8, der departementet kan ilegge overtredelsesgebyr. Denne myndigheten er i dag delegert til politiet.

I etterkant har Samferdselsdepartementet, etter erfaringene fra fritidsbåtsesongen 2020, sett behov for å gjeninnføre havne- og farvannslovens (2009) tidligere system for håndheving av fartsovertredelser, dvs. ordningen med forenklet forelegg. Begrunnelsen for endringen er blant annet at departementet mener at overtredelsesgebyr, som er et forvaltningsvedtak, kan gi brukerne inntrykk at slike overtredelser avkriminaliserer, noe departementet ikke ønsker å gi signal om. Departementet antar at forenklet forelegg i større grad vil virke preventivt mot

fartsovertredelser enn overtredelsesgebyr. Et vedtak om overtredelsesgebyr kan klages inn til Kystverket, etter alminnelige forvaltningsrettslige regler. Ved forenklet forelegg er vilkåret at brukeren vedkjenner seg forelegget på stedet, men hvis ikke, vil brukeren bli anmeldt.

Kommentarer til forslaget

Det er i dag en tydelig konflikt mellom myke brukere som padlere, roere, seilere og badere og fritidsfartøyer med høy fart. Dette er en svært asymmetrisk konflikt, der konflikten oppleves mye sterkere for myke brukere i forhold til brukere av raske fritidsfartøyer. Denne konflikten er ytterligere forsterket etter at den nasjonale forskriften som regulerte vannscooter er opphevet. Dette fordi det både blir flere svært hurtiggående fartøyer på sjøen og at vannscooterne er svært manøvrerbare, lite forutsigbare og kan gå nærmere land. Dette gjør at padlere og andre myke trafikanter på sjøen blir fortrenget, både i tid og rom, enten på grunn av støy eller utrygghet.

Norsk Friluftsliv mener derfor at det er viktig, både at det innføres bestemmelser om fartsbegrensninger og at det finnes hensiktsmessige muligheter for å håndheve disse. Vi mener, i likhet med departementet, at det er viktig at det ikke gis et inntrykk at fartsovertredelser på sjøen ikke er så farlig (avkriminaliseres), men at det kan gis en straff som virker preventiv.

Norsk Friluftsliv støtter derfor departementets forslag til § 51 der det legges opp til at fartsovertredelser kan bøtelegges med forenklet forelegg etter faste bøtesatser.

Med vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Hans Erik Lerkelund
fagsjef naturforvaltning